

Köszönet 's figyelmeztetés lapjaink pártfogóihoz!

Ezen félév bezártával mindkét rendü testvérnapunk megjelenését, a' haza jelen aggasztó körülményei közt, a' békes és kedvező viszonyok beálltával megújítandó előfizetési felhívásunkig *felfüggesztjük*, 's az eddigi pártoló kegyet minden részről szívesen hálálva, nagyérdemü gyamolainkat ezuttal arra kérjük, hogy előfizetéseikről ott, hol az történt, intézkedni méltóztassanak.

A' Jelenkor és Társalkodó szerkesztősége.

FOGLALAT. Magyarország (Mint vagyunk kormányunkkal?)
A' municipiumot védjük Miniszteri rendeletek, 's kinevezések. Vidéki-
mozgalmak. Követválasztások Turóc, Ung, Tolna, Bereg, Pozsony,
's egyéb megyék, 's városokban; nyílt levél Szeremspataki Jánoshoz.)
Külföld. (Ausztria, Francia, Német, 's Olaszország.)
Értesítő.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Pest, június 28kán.

Miniszteri tanácsunk — mint hitelesen halljuk — nincs egyetértés. Ez, ha közelebbről ismerjük alkotó elemeit, semmi csuda, sőt igen is siralmasan prózálag természetes. Alakultakor megjósolhattuk volna, hogy széthúzó elemek fejlenek ki benne, mihelyt viszonyaink constatiozva lesznek.

De azt már még se hittük, miképen most, midőn még megállapodva sehogys volnánk, már ne legyen egyetértés kormányférfiaink között.

Azt kelle becsületes őszinteséggel hinnünk, hogy a' haza megmentése levén zászlajok jelszava, e' végett az alkalmas eszközök mindegyikük erős kézzel együtt egyszerre ragadjon meg. Annál alkalmasabbnak tartandának pedig minden eszközt, minél rövidebb idő alatt 's minél hatályosabban célhoz vezet az.

Példának okáért: senki nem kétkedett azon, hogy a' haza zárló feje, legyen bár egek verő, le fog görbülni, mihelyt szándéka iránt az ország tisztában van. Hítte mindenki, hogy a' haza integritása, függetlensége ellen irányzott ármány irgalmatlanul megbuktatatik, bár milly fényes helyről szötte legyen is hálót a' gazság, vagy ostobaság.

„Status republicae suprema lex esto“ lett volna minisztereink politikai kitéjében az első tétel. — Nem pedig „centralisok, pietismus, táblabírótság, ferde nagylelkűséggel — föleresztett udvariasság, kegyenyérés, modor békes kiegyenlítősek, mik a' mostani miniszteri egységesség hitvallásának külön külön sarkitétei.

Igy van aztán, hogy miniszteriumunkban, csupán két ember van, kit a' jelen idők szerepe megilletne, kik által a' nemzet reményei megvalósulnának, ha őket az aristocraticus táblabírósi ovatosság silány politikájának hívei folyvást le nem szavaznák.

Egyik ájtatos félelemből, másik aristocraticus fensőségi gögből, harmadik kétszínűségből, negyedik rögeszmei okosságból ötödik makaes önhiúságból, hatodik tudhatlan képzelődésből nem fog kezdet ama két derék férfiával.

Hibáztatjuk azonban e' kettőt is, miért nem nyilatkoznak a' nemzet előtt; ha ok lemondani készülnek, az egész ország sereglendett körüjük; 's a' haza mentve van, veszve csupán néhány fő, — kikért jelen időben senki falba nem verné fejét.

Midőn egész nemzet megmentéséről van kérdés, egyes emberek figyelembe nem vétethetnek, irántuk lovagiaskodni ostobaság, őket kimélni bűn a' haza ellen.

Mi az összes miniszteriumot kénytelenítettünk mind e' napig megtámadni, mert a' tanács tikaiba pillantani nem lehetett, hogy elválaszthatjuk volna a' konkolyt a' tiszta buzától.

Csudálkozunk ugyan azon, hogy szabadságunk megváltója is e' politikának alárendelte elveit, csak mostanában hallók, miként nem ugy van. Egyedül nagylelkűségének tulajdonítjuk, hogy hallgatott a' nem helyeselték iránt, 's azon szeretetnek, mellyél fogva hévvel félti a' hazát, véltén hogy a' szakadás e' zavargós időben veszélybe dönthetné azt.

Az ország is mindenfelé aggódik, 's ép azért nem mer nyilatkozni bizodalmatlanul, nehogy bálványait is megrontsa. Ha bizonyos volna arról, miszerint szerettei nem sértetnek meg, már fönhangon kiáltaná, hogy nincs megelégedve azon politikával, mellyet a' miniszterium követ.

Tehát kegyeletnek köszönhetik többen tárczáikat.

Félnek hazánkiai, félnek hazaszeretettől másra ruházni a' hatalmat.

Pedig e' félelem hiu, még hiubb az, mintha minisztereink legtöbbje néhány kemény szóra, oda hagynátárczáját. Oh ok erősebben szerelmesek a' hatalomba, attól egy könnyen megválni tudnának!

Egyébiránt — várjuk el a' nemzeti gyűlést, majd elvállik — kinek van igaza.

Habár e' nemzeti gyűlés irányában sem titkolhatjuk elbenő aggodalmukat, tekintve a' választások eddigi eredményét. Mert hiszen hol a' képviselők díszes sorában annyi miniszter, meg alminiszter, meg mellékes miniszter, meg reménybeli miniszter tűnik fel, mint leendő alsótáblánk listáján, kik a' kormány politikájának bírálata ügyében mind mind hosszasan dictiózni, 's saját érdekükben szavazni is fognak: ott bizony valami megnyugtató válaszfólirotat, vagy az olly érzékeny nemzeti sebekre az eddigiéknél hatályosabban gyógyító irt nem igen várhatunk.

Azonban a' hazaszeretet közös kincse nemzetünk minden egyesének. Azok, mik édes hazánk szentsége, önállása, szabadsága ellen keleten, délen 's nyugaton elkövetettek, mik e' nemzet harezias jellemét vonják méltán kétségbe: hinni akarjuk, hogy maga a' megcsöknyösült táblabírótság is üstökéhez kap, 's felgyult haragjában tán bajszot is pödrend.

Fejértelplom jelenleg már nem a' mienk; az örvonal felbontva, Ujvidék 's környéke egészen szabad lábra állítva. A' miniszteri biztosok alkudozásban a' legaljasabb pártütökkel. A' K ö z l ö n y b e n e' rabló csapat védelmeztetik, hogy ok nem rablók, hanem talán valami Napoleonféle dicső, lovagias ellenség. Jelasics még mindig bán, 's folyvást uralkodik. Diadala az összes miniszterium hatalmán emelkedik stb. —

Várjuk a' nemzeti gyűlést, mit szavaz ezekre?

Figyelmeztetésül a' megyékhez.

Ha valaha, most, miniszteriumunk táblabírói téllensége jelen korszakában, bizonyul be, hogy a' municipiumon tudani halálos dőlés lett volna nemzetünk életén.

Ime! győződjetek meg hazánkiai, milly nyomoruságba sülyeszhethet egy főhatalom, ha mindent csak tőle várunk, ha magunk is nem mozoghatunk: gazdag példák ajánlkozunk a' déli részekből; hol a' gyalázatos indoku lázadásnak miniszteriumunk gátot vetni nem tud. Hátha még nem is akarna? — menthetlenül elvesztenék hazánk paradicsomi részeit, sőt tán az egészet is.

Nagy hiba volt eddig is tőletek, mindent a' miniszteriumtól várni. — Mit nyertetek vele? cifra periodusokkal kiczirkalmazott biztatásokat, mire ti bizalmasan támaszkodva, még jóhiszemben reménnyel voltatok erélyes intézkedései iránt, az alatt a' rablók csoportja szépen öszszegyűjté erejét, 's makaes állástvön egy ország ellenében, mellynek lelkesült fia szívvérőket ontandák, ha kellően vezéreltetének vala a' tűz közé.

A' központosított hatalom sürgető vész idején mindig lassabban mozoghat már csak távolsága miatt is, mint a' veszély torkánál székülő, közvetlenül érdekellett megye. Emlékezzetek csak vissza II. József korára, midőn Erdélyben dult az oláh lázadás, mellynek elfojtása végett a' nemesség megyeileg fölkelni volt kénytelen. És mit tön a' központi hatalom? nagy késedelmesen katonát küldvén, megdorgálta a' nemességet, miért kapott fegyverre tudta 's engedelme nélkül: az, az, miért nem hagyá agyon konciztatni előbb magát, hogy aztán a' központi hatalom diadalmát litogathatta volna az elhulltaknak, hálára kötelezendő iránta a' fönmaradtakat!

Mozogjatok megyék, segítetek ti a' hazán nem várva semmi felsőbb rendeletet.

Autonomiátokat is megőrzitek, a' haza is mentve leend, 's bebizonyítandjátok a' világ előtt, hogy a' municipium megbecsülhetlen kincs legkivált veszély idején.

Bács megye is átlátta már ezt, azért intézkedett miniszterium nélkül 20,000 önkéntes kiállításáról. —

Kövessétek e' jó példát: a' haza szent nevében kövessétek! —

Bel ellenség ellen védőfala hazánk 's nemzetiségünknek örökké csak a' megye marad.

Legfőlebb külellenség ellen támaszkodjunk a' központi hatalomra ezután.

Vegyétek fontolóra a' mondottakat! 's kövessétek Bács példáját.

Miniszteri válasz az erdélyi országgyűléshez.
„Erdély országosan egybesereglett karaihoz 's rendeihez.“

Erdélynek Magyarországgal egyesülése forró örömmel tölté lelkünket. Boldogitobb 's egyuttal fontosabb eseménynek hirt nem juthatott hozzánk!

Meg voltunk lepetve, nem az örömmek véletlenségétől, mert teljes hittel reménylünk mi a' két testvérnemzet egygyé ölekezését, — de meg voltunk lepetve azon büszke öntudat nagyságtól, hogy egyesülten e' hazát többé sem ármány, sem erőszak megbuktatni képes nem leend!

Nem késtünk mindent elkövetni, hogy az egyesülés iránti törvény a' fejedelem által is szentesítették. A' miniszterelnök rögtön utazott az országos küldöttekkel koronás királyunkhoz, hogy fejedelmi szavát 's áldását sietve kikérje a' testvéri frigyre. És nem tért előbb vissza, míg a' bevezetett viszonyegyesülésben meghozta jövendő nagyságunk örök alapját.

Mig hajdan e' két hon egy vala, mindnyájunkat nagyság, fény 's nemzeti dicsőség környezett. — A' melly nap elszakadtunk egymástól, azon nap kezdünk gyengülni, afjásolni, 's szolgaságba jutni. Egyesült erőnkön megtört a' hódítók hatalma, szélváltva egyenkint rabokká lettünk, 's eltűntünk az önálló nemzetek sorából.

Minket Isten, közös vérvételék, 's nemzeti multunk testvérekké parancsol lenni, nemcsak szomszédokká mint eddig-elé voltunk. A' szomszéd nem sokat törődik szomszéd sorsával. Mi Erdélynek 's Magyarországnak minden lakosai, több vagyunk egymásnak. Testvérek vagyunk, kik szeretik egymást, közös boldogságot akarnak, 's egyik a' másik javáért élni kíván, 's halni tartozik.

Az unio e' nemzeti testvériségnek újabb, nyilvános elismerése Europa színe előtt. Mit a' vér egyesített, ezredéves közös történet örömei 's fájdalmai szentesítették — azt ma örökké megtartandónak nyíltan bevalljuk a' világ előtt.

És e' két honnak 's minden népeinek egyesülése még többet is jelent azt, hogy mi ismét, mint egykoron, közös erővel, közös kitűréssel 's buzgósággal azon törekvünk, hogy Magyarország nagy 's boldog legyen, 's népe hatalmas 's dicsővé váljék.

Ez legyen első 's legszebb gyümölcse háromszázados elszakadásunk utáni testvéri egyesülésünknek.

Mi elválva is egyek valánk. A' tettelegesen egyesülést most megszentesté koronás királyunk fejedelmi szava. Nincs egyéb hátra, mint hogy isten áldása koronázza meg e' szövetséget, melly minden nyelvű 's vallású népekre nézve a' szabadság, egyenlőség, 's testvériség örökké szent elveit fogja hinni, vallani 's alkalmazni.

Budapest, június 14kén 1848.

Gr. Batthyány Lajos, Deák Ferencz, Klauzál Gábor, Kossuth Lajos, b. Eötvös József, Szemere Bertalan, Mészáros Lázár, gr. Széchenyi István.

Az országgyűlési szállások összeirátása 's azoknak az országgyűlés tagjai közt leendő kiosztása miniszterileg levén rám bízva:

Pest háztulajdonosait 's lakóit felszólítom, hogy a' házanként történt öszszzeiráskor bár mi okból be nem irt, üres, vagy általok nélkülözhető lakrészeiket nálam irassák be, 's önként adják át országgyűlési szállásnak, nehogy az 1844. 11. törvényzikk 9 's 16dik §§ban megirt kényszerítő rendszabáshoz legyek kénytelen nyulni.

Az országgyűlés érkező tagjait pedig figyelmeztetem; miként szállásuk iránt nálam folyvást intézkedhetnek, mivel már eddig 300nál több állüresen.

Lakásomszínháztér 3ik emeletben.

Minisztertanácsos Farkas János m. k.

IV. A' közeledő országgyűlés szükségessé teszi, hogy némellyike azon hivataloknak már most betöltessék, mellyeket ugy a' felső mint az alsó háznál fölállítani minden esetre kell.

A' felső háznál szükségesek: Irattárgazgató (1000 p. fr.) 1. Irattári jegyző (600 p. fr.) 6. Irnok (400 p. fr.) 1. Házigazgató tiszti (700 p. fr.) Teremőr (400 p. fr.) Az alsó háznál szükségesek: 1. Irattárgazgató (1200 p. fr.) 1. Könyv 's alirattárnok (800 p. fr.) 2. Irattári jegyző (600 p. fr.) 10. Irnok (400 p. fr.) 1. Házigazgató tiszti (800 p. fr.) 3. Teremőr (400 p. fr.)

A' hivatalnokokon kívül, táblai tiz cseléd (ruha, és 250 p. fr.) 's futár (ruha, és 200 p. fr.) is kívántatik.

A' folyamodók ajánlványokkal ellátott leveleiket, folyó hó 28ig állodalmi titkár Zoltán János urnál nyujtsák be.

Budapest, jun. 22én 1848.

bnlügyminiszter Szemere Bertalan.

Rendelet.

Jelen rendelettemmel a' nemzetőrségi zászlóaljknál ó fensége a' nádor és királyi helyt. jóváhagyása reményében őrnagy és parancsnokul kinevezem:

Bácsme gyében Zombor alatt összehúzódo nemzetőséghez: Demcsa János, Dedinszky Antal és Karassiy József nyugdíjas századosokat.

Csongrádme gyében Szegednél összehúzódo nemzetőséghez: Somogyi József és Kun Bálint nyugdíjas századosokat Pesten, június 26án 1848.

Gróf Batthyány Lajos.

Vidékimo z g a l m a k.

Országgyűlési képviselőkké választattak: Sáros me gyében, Piller Gedeon, Kapy Éde, Dobay Hugó, Fábry István, Szirmay Pál, Jakovics József.

Csongrád me gyében: Somogyi Antal, Bogdy Sándor.

Ugocsában: Abonyi István, Egri János; ki azonban a' választásnál történt összeütközések miatt e' megbízatról lemondott.

Csanád me gyében: Glatz Antal, Dedinszky József. Továbbá:

Torname gyében: Gedeon János, és Soltész János. Győrme gyében: Kálóczi Lajos, Bay Antal, Balogh Kornél. Pestme gyében: Nyáry Pál, Eckstein Rudolf, Beniczky Ödön. Teleki László.

Beregben Román Ferencz daczára az orosz papok aljas corteskedésinek.

Somogyban. gr. Fesztetich Miklós.

A' városokból: Budáról: Házmán Ferencz, Perczel Móríc (Rendőrségünket eddig is a' miatyánk tartotta, ezentul a' hiszek egyre szorul.) H. M. Vásárhelyről: Klauzál Gábor; Csongrád városból: Török Bálint; Szatmárnémetiből: Pap Endre; Nagykikindáról: Raczkovicz Kozma, kit a' verificatio majd viszszakérgetend; Makóról: Bánhidi Albert; Bajáról: Mészáros Lázár hadminiszter; Zentáról: Tomcsányi András; Szente sről: Horvát Ferencz.

Tolnában a' követválasztások megtörténtek. — A' szegszárdi kerületben közfelkiáltással Bezeredy István.

A' bonyhádiban szinte közlélekkel Perczel Móríc; ezek országos emberek lévén, a' haza ismeri őket, jellenüket itt ismételni szükségtelen.

A' paksi kerületben megválasztott Radnich Pál többnyire ügytelen ügyvéd a' követi kart vagy is a' nemzeti gyűlést csak számmal szaporítja, tanácsának hasznát alig veendik, népszerűségét bizonyos fenytő ügynek köszönheti, melyet az ó rendszer ellene folyamatba tevén, most megszüntetett.

A' pincozhelyi kerületben a' közlekedés ifj. Bartal Györgyöt érte, ó a' nép embere jellemét és tudományát bővebben kitanulni lesz alkalmunk jövő hongyülésen, hol bizonyára választói várakozását meghusítani nem fogja.

A' kölesdi kerületben idős Perczel Miklós a' mi emberünk választott meg.

Végre követ lett a' szakcsi kerületben: Simon Rudolf, ez olyan ember, kinek hinni nem lehet, mindig a' többség akaratját hebegte, meggyőződése erszenyét tölteni, és a' szegény hitelezőket megcsalni, vagyontalanságot szinlelvén édes anyja nevével burkolózik, a' esődper ellene most is foly, igyekezni fogunk, hogy a' napi díjnak egy része a' esődtömegben foglaltassék. R. L.

Turóc jun. 23. Ma történt nálunk a' követválasztás, szentmártoni kerületben Prónay Gábor, mosóciban Justh György Justh Ferencz septemvirnek fia, 's e' megye főszolgabirája népképviselőkkül felkiáltással választattak. — Szentmártoni kerületben e' modorbani választás, hol daczára a' sokféle ármánykodásnak Lehoczky Pál neve számosnál viszhangra talált, egyedül közügy iránti szeretetének köszönhető; mert ez személyes érdekét, noha az intelligentiának nagyobb része mellette nyilatkozott, a' közegyetértésnek rendelvén, nehogy a' személykülönbség miatt, a' közbéke megzavartassék, a' jelöltségről nemeslelkűen lemondott. Mosóczi kerületben történtek szinte némi kéz alatti információk, de sükert nem eredményeztek. R. L.

NagyBányán június 15én Szathmármegye egyik választó kerületi fő helyén ma választánk a' nemzetiggyűlésre követet. Mondhatni ennyi népet egy tömegben nem látott vá-

rosunk a' tatárok megjelenése és dulása óta. Mindenki kívánta jogát gyakorolni, még a' falukból is örömmel jelent meg a' nép 's országszerte oly ritka négyyszögletű piacunkat elárasztá. —

Először is Bercey Lajos polgártársunk elősorolta a' tulajdonokat, melyek kedves honunk és e' választó kerület közjává teljes mértékben elősegítő követben — hazánk jelen átalakulásában — megkivántatnak, 's erre Kovács Lajos szathmármegyei származású — a' közbizodalom által felkaszott hazafit követnek ajánlotta, mire szünni nem akaró éjlen kiáltások következtek. De az oláhság, mely más csoportokban összesereglett két nemzeti színű zászló alatt — Orosz György szinyér vuraljai görög egyesült lelkész nevétharsogtatván, — őt követnek kiáltá.

Ezután egyik szeretett polgártársunk közjök menvén, kéré: miszerint tekintve pártjok külön csekélységét, 's kezét fogva a' másik párttal — Kovács Lajost kiálták ki követnek. De ezen indítvány, melynek eredvényétől annyi jót, 's hasznost váránk, elhangzott. Erre egyik fitaal barátunk kezébe véve a' Kovács Lajos nevével díszlő nemzeti színű lobogót — azzal az oláhság közé vegyült, 's a' fekete szoknya tulajdonosának kezébe nyomni akarta: ám de az oláhság kikapta kezéből 's izre porra szakítá, a' zászlót. Minek eredvénye az lön, hogy a' nagy- és felsőbányai lovasok közjök ugratván, az oláhságot — melytől még a' legkisebb sétatápéclát is jó előre elszedték — jól elkardlapozta 's csak az sajnos, hogy egyptár ember megis sebesített. Mely összeütközésnek, 's vérengzésnek ismét azon eredvénye lön; hogy Orosz György lemondva a' követségről, megköszönte népének irántai hű bizodalomát, 's a' Kovács Lajos nevével díszlő zászlót kezébe véve, őt követnek ajánlotta.

Erre ismét roppant „Éljen Kovács Lajos” kiáltások hangoztak. — Az elnök tehát, törvény szerint Kovács Lajost megválasztott országgyűlési követnek nyilvántotta. Ekkor föllépett Kovács Lajos 's előadáróviden politikai hitvallását — mondván:

„Én gyermekségemtől fogva a' szabadságot harcoltam, mit a' magyarok istene e' hazának megadott. Én szívvel, lélekkel magyar vagyok 's tisztelek e' honban minden nemzetiséget, — az erőszaknak nem barátja, de törekvésem a' esendben az alkotványos fejlődést — emelni. — Mire ismét lelkessedett, „Éljen Kovács Lajos” kiáltások következtek. — 'S így a' választó gyülekezet azon reményben, 's bizodalomban oszlott szét; miszerint K. L. a' választók hazai buzgó kívánatának teljes mértékben megfelelőend.

Thaisz Gusztáv.

Ungvár június 24 1848 Városunkban béke 's esend uralkodik, csak néha néha szül aggodalmat bennünk a' reactio, de vissza nem rettenünk, mert keblünk csak a' szabadságot dobog 's készek vagyunk érette utolsó lehelletünket áldozni. —

Országszerte híres Bernáth Zsigmond volt követünk a' minap meg nem szűnő éljenzések közt főispáni székét elfoglalta, de azon reánk nézve igen leverő hirt halljuk, hogy leakar köszönni, nem teszem fel róla ezen következtleniséget.

A' követek választása igen szerencsésen ment végbe, eleinte ugyan fölléptek a' papok, de a' camarilla vég bukása szerényekké tette őket 's leléptek, csakhogy valahára átlátják, hogy lejárt idejük. Az ungvári kerületben e' közakarattal Öcsváry Gábor kiáltott ki, megmutatta evvel a' nép hogy érett, hogy meg tudja különböztetni a' radical embert az olyantól, ki köpenyét mindig a' szélnek veti: a' szoboránczi kerületben Priebék Antal volt administrator, ez talán azon egyetlen egy administrator, ki e' hivatalában is szabadelvű volt; a' szerednye kerületben Kandó Pál, a' kaposi kerületben Fekete Lőrincz másod alispán választattak, vezesse őket szerencsésen a' mindenható országunk szívébe, őri zkedjenek, hogy osztatlan bizalmunkkal vissza ne éljenek.

A' nemzeti őrség organisálva van, de igen hanyag pedig polgártársak, nektek inkább kellene forgatni a' fegyvert mint másutt, mert ha a' czárnak kedve kerekedik, minket szeretetből meglátogatni, akkor bizonyára nálunk fog reggelizni, és titeket is amegy jól megvendégelend, és felejtém hogy megrovásom helytelen, hiszem nektek — risumteneatis még fegyveretek sincs, oh hengermalom a' mindennap 500 fegyverdel mikor jön el a' te országod. — Ad rem! az őrseregéről levén szó, el nem mulaszthatom két pozsonyiféle zsidó evőt megemliteni, kik a' zsidókkal szolgálni nem akarnak, az egyik egy Reiner nevezetű szappanyos, kinek gyertyái ugy pislognak, hogy nem képesek fölvilágosítani tökéjét, a' másik egy nyereggyártó, sokat tudnék ezekről írni, de nem akarom önnek lapját jellemtelen emberek leírásával terhelni, bocsássunk meg nekik, hiszem nem tudják, hogy mit csinálnak. — Utassy Gyula

Pécs, jun. 23kán f. hó július 2kán kezdendő hongyülésre Baranya megye június 20kán választá meg képviselőit, noha igen sokan magukat nem iratták be, volt még is 4300

választó; pécsi kerületben lett gróf Batthyány Kázmér, ennek lemondása következtében Barthos Ede főbíró; siklósi kerületben Tánács Mihály dárjai kerületben Madarász József főjegyző, mohácsiban Bencze Ignác szolgabíró, mágoosiban Perczel Vincze, bükösdiben Angyal Pál szolgabíró; pécsváradiban Hegedűs Imre ügyvéd, ki megyénkben rettenetes hoszsu 's ivekre terjedő replikáiról ismértetes.

Pécs városban az intelligentia értesítve nem lévén, de intimidáltatván is terrorismus által, összesen 540 szavaztak csak 1235 választó közül, sőt szavazó képességek nagy része fölsem iratta magát. Aidinger Pál polgármester hivatalos szobájába a' város házhoz csábítatván a' köznép itt 3 irnok által iratott a' szavazati jegyre Aidinger neve, a' polgármester pedig a' pitvarban fel 's alá sétált, ösztönözve pártthiveit. Junius 18ra volt meghatározva, de tökéletesen hírvül nem adva, a' követválasztási nap, a' budai külvárosi lakosság azonnal tudulta Hattyu terembe Aidinger Pál nevével be irott czédulájával, hol ezt a' középponti választványval, mely keblől szavazatszedésre nevezett ki néhány tagot, szavazati gyanánt átadta; az intelligentiának a' választásról értesült része figyelmezteté a' középponti választvány elnökét, hogy előbb gyűlésnek kell megnyitattni, hol majd a' követjelöltek ajánlatni 's a' szavazati szedő tagok kinevezetelni fognak, de a' törvényezik fölolvasása daczára is ezen figyelmeztetésnek városunk első tanácsnokánál mintelnöknel viszhangra nem talált, és így a' józan rész a' törvénytelen választásban részt nem vett. —

A' központi választvány meghitelve sem volt, de a' törvény egyéb rendelete sem tartatott meg: és így lett Pécs városnak föltolatott képviselője az ígéretek által tévutra vezetett budai külvárosnak jobbadán kapások 's földmivelők-ből álló horvát ajku népsége által megválasztva, Aidinger Pál polgármester. — Noha a' törvényvilágosan rendeli miként minden szavazó személyesen szavazhat, nálunk még is fölben, más itthon nem levők helyett is be adák az Aidinger névvel jegyzett czédulákat, volt ki 7—8—10 czédulákat is adott. Jun. 19kén városi közgyűlés volt, hol a' polgármester előadá, hogy, értesülvén kir. fensége arról, miként Pécsen ellenforradalmat akarnak eszközölni, és az új tanácsot megdönteni, rögtön bíróságot küldött, és ezért tartott közgyűlést, hogy ezt rögtön hirdetvén a' bíróságot kinevezze, egyszersmind kimondá, jaj annak, ki neki vakon nem engedelmeskedik, mert fölakasztatja. Ki akasztatván a' rendelet ekkor halom meg, hogy ez nem s, ecialis, hanem a' mostani zavarok miatt országszerte kiadott rögtönitől bíróság. Polgármesterünk, ki magát főispánnak mondá, bizonyos összejövetelnél, már hiveinek meg is nevezte a' volt 's mostani legujabb tanácsunk tagait, kik mint lázítók fölakasztatni fognak; a' közgyűlés folyta alatt is 3 tisztviselőnek hallgatást parancsolt, midőn törvényes nézetüket előadák, sőt a' közgyűlés előtt némelyeknek figyelmeztetéskép mondá, ne társalkodjanak a' lakossággal, mert ha gyanusakká lesznek, irányukban is szigoru leend.

A' terrorismus által szeretné polgármesterünk elretenteni lakosságunkat, hogy a' törvénytelen tiszt 's követválasztás ellen orvoslást ne keressenek, és ez volt oka is, hogy midőn f. évi jun. 23kán Eszékéről 500 szuronyos puská megérkezett, ezt mind a' budai külvárosi lakosság közt erőnek erejével akarta kiosztatni, és csak a' tanács 3 tagjai erélyes föllépésének, és aggodalmat sejtő több magyar képviselő hatályos fölszólásának köszönhetni, hogy ez nem történt meg, 's fegyverek aránylag a' magyar, német 's horvát ajku népség közt fognak kiosztatni, volt is ekkor veszekedés, mert polgármesterünk sűrűn emlité: ez lázadás, 's neki szive vérzik, hogy a' hű budai külvárosi örök minden fegyvert nem kaphattak meg, 's így kevés fegyver lévén, magukat nem gyakorolhatják, bizonyosan befogatásunkkal. Jun. 23diki délutáni 6 órakor tartott közgyűlésben szinte ki akarta erőszakolni, hogy adassék nekie mint választott követnek néhány száz forint uti költség a' városi pénztárból; de az álmukból fölriasztott tisztviselők 's képviselők némelyikének lelkes fölszólamlásán ezen kívánat hajótörést szenvedett, de bezzeg szórt polgármester ur fenyegetéseket kivált akkor, midőn figyelmeztették, mondana le a' polgármesterségről, miután 3 évre van megválasztva követnek, és mint követ a' hongyülés alati Pestről el nem távozhatván, itthon az ügyeket, (mi ama nyilvántása uán, hogy minden 2 hétben haza jön közgyűlést tartatni következtelő vala) nem vezérrelheti; de polgármester urat a' lemondásra kapacitálni nem lehetvén, ó Pécs várost antediluvianus modorban Pesten a' hongyülésen képviselendi 's két héti látogatásakor akasztással is fenyegetni lesz nagylelkű minket. Polgármesterünk terrorismusa következtében alügyesünk lemondott, városi bíránk egy közgyűlés alkalmakor székét is ott hagyta, 's nyilvántá, miként kész inkább hivataláról lemondani, mint sem jog fosztást engedni. — 4 tisztviselőinket kivéve, a' többi hallgat, józan rész igen el van keseredve.

Városunkban is volt egy kis összeütközés, ugyan is egy ittas önkéntes bizonyos tisztés házba délutáni 5 órakor

bemenvén, az itt foglalkodó nőszemélyeket insultálni kezdé, midőn is ezeknek segélykiáltására a tőszomszédságban dolgozó ácsok az önkéntest jól elverték, erre öszszesereglettek az önkéntesek 's igen nagy számu nézőség, 's mivel a' hír vérengzést szárnyaltatott, jött a' rendes katonaság 's a' városi rendőrség, 's 1 önkéntes 's 1 ács legény bevezette: ez a' tény, mit meg sem írnék, ha Pestről érkezett magánlevelekben ez iránt tudakozódás nem történnék, vajjon igaz é: hogy Pécssett vérontással párosult lázongás történt?

Baranyamegye is folyó e. június 23kán tartá bizottványi gyűlését, hol az illyr mozgalmak lecsilapítása iránt tanácskoztak; és e' napokban megérkező Csányi Lászlóval induland ki a' mozgó nemzetőrség rendeltetési helyére.—Mivel ama tisztviselők, kik követekké választottak, hivatalaikról lemondtak, több helyettesítés történt.

R. L.

Pécs, jun. 24kén f. e. jun. 10éről Vukováról írt 's 20kán vinkovcei postajegygyel bélyegzett levelet kaptam; e' szerint Karlovicz fölött Ireg táján a' kalugyer kolostorok körül van több ezer illyr 's közöttük sok szerb öszszegyűlve, Suplikács vajdát várván, ki számukra az igazságot kiesziköltendi.—Megyénk tisztviselői kiküldettek Verőcze megyébe, a' királyi manifestumot, melly szláv nyelven van nyomtatva, több ezer példányban kiosztandók, ezek ma érkeztek haza, 's beszélték milly lelkesedéssel fogadta a' nép a' manifestumot, 's átkozta Jelasics bánát. 'S a' magyartól szakadás-tól irtóznak, miután a' magyarokat testvérként tekintik, szegények azzal ámitatnak hogy mi akarjuk őket megrohanni 's kiiktani, és ezért bánkodnak.

A' mi pécsi bosnyákok is hangosan kiáltják, bár csak az ő őseik az illyrek jövének, 's ez okból vonakodnak a' drávai őrséggel menni: a' többi lakosság miatt retteg, tartván elmenetelük esetére házaik megrohanásától. Ugyane' népség városunk erdejében közel ezer darab nagy fát vágott ki, ellene ki sem mer tenni, miután a' terrorista polgármesterre hivatkoznak, ki engedelmet adott; a' vadászok meg is szalasztattak.

Horvát 's német ajku megyei lakosaink ellenszenvvel vannak a' nemzetőrség iránt, 's vonakodnak besoroztatni, Tolnamegyében, jelesen Bonyhádon hír szerint ellenszengültek a' megyei parancsnak, sőt a' főbírókat meg is támadták; hír szerint katonaság megy oda, 's a' kolompokok rögtönbíró-ság által fognak büntettetni.

Tegnap jöttek Zagrábból 's Horvátországból baranyai fuvarosok, ezek beszélik, hogy tőmérdek katonaság 's fegyverzett földműves nép sietve tödült a' zalai és somogyi Dráva határhoz, Horvátország részéről cordont vonandó.—Verőczemegyé meg cordont nem vont, a' tisztviselők nagy része leköszönt, és Sallopek alispánt is csak a' magyar párt kéri, hogy le ne mondjon.—Eszéken az alsó várost kivéve mind magyar érzelmű.

Soprony, jun. 10én 1848. E' megye, melly az idő hatalmával olly fáradhatlan eréllyel számos éveken át dacolt: nem akar belépszokni az új rendszer kerékvágásába. Ennek igen természetes oka van, melly abból áll, hogy a' tisztviselői kar élén olly egyedek állanak, kik részint az országgyűlésen még utasításukat is szemtelenül megszegvén az absolutisticus kormány érdekében működtek 's így az új hatalomtól saját, édes egójokra semmi kecsgetető remény nem mosolyog — részint idehaza bérbeadott meggyőződésüket még napibérbe vett eszírzes kezekkel is támogatván e' megye nyugalmát teljesen felzavarák 's így most az idő erejétől pad alá taszittatván kapkodnak a' régi után.

Az új státusformáknak nem baráti; az újítások életbe léptetését, alkalmazását indirect uton akadályozzák, míg nyilvánosan bizalmat szavaznak a' kormányoknak. A' hol csak lehet a' régi embereket karolják fel 's alkalmazák mindenre. Nagyszövetségben állanak a' papokkal, kik úgy látszik reactióra készülnek. El kell uraim kergetni ezen alávaló hivatalnokokat, kikben nincs annyi becsületérzés, hogy magoktól elhagynák azon helyet, mellyet a' nép bizalmának ellenére foglalnak el.—

Ezeknek alattomos munkálkodása igen kétségessé teszi: lesz é radical követünk?... Tartottunk ugyan egy választási comitét, hol egypár jelen volt uri egyed egy mást kölcsönös barátságából ajánlotta; 's beszélték sok zöldet és vadakat minden logica, minden irány nélkül, hogy kimutas-sák nagy képességüket; de nyíltan ki kell mondanunk, hogy éppen ezen sok beszéd győzött meg bennünket arról, hogy az ott magokat ajánlgatók közül „egyetlen egy sem követnek való egyediség“ 's annál kevésbé azon jelen volt T a c i t u s, kinek, hogy követ lehessen azt mondják érdemeül, hogy a' mult követválasztás alkalmával is saját édes személyére 15 ezer pgóft költött el; 's most kell neki egy kis r e c o m p e n s a t i o. Hát uraim! szabad ezt tenni még mindig a' közügy rovására? 's ezt ti lelkiismeretes eljárásnak tartjátok? Hát ti a' népérdekeit játékszernek akarjátok használtatni az önérdék kezében? 's a' esergő sipkát a' bölcsesség symbolumának a-

karjátok tekintetni... Ez barátim! nem megy... még egyszer is nem... és örökre nem!... És ha elég vakmerők volnátok, a' népet tévutra vezetvén—annak legdrágább kincsét: „bizalmát 's jóvendője iránti reményit“ illy kezekbe tenni le: akkor vigyázatok, mert el fog jönni az ébredés pillanata 's a' nép átlátja, hova vezettetett 's keserű jóvendőnek álltok küszöbén.

Várjuk, hogy tán az isteni gondviselés fog számunkra egy erélyes főispánt teremteni, ki hatályosan fogja egyesíteni erőnket a' közös érdekében mindazon alattomos reakciók elnyomására, mellyek jesuita köpenyben észrevétlenül jelennek meg közöttünk.

Ha a' miniszterium eleget akar tenni a' közbizalomnak, N i c k y Sándort ki fogja nevezni főispánunkul.

A' segélyezés itt nem önkéntes adakozás után, hanem aránylagos kivétel szerint történik. Az általános öszveg, mit adunk, 50 ezer pgó.— A' nemzetőrség ügye nyomorult állapotban van. —e.—

Szepesből, jun. 5kén Csáky László gróf foglalta el főispáni székét, 's miután Jóny Vincze és Kray Miksa lemondásuk által az első alispáni és főjegyzői hivatal már előbb megürült, még azon nap következő helyettesítések történtek: első alispán szavazás után lett Máriássy Mihály; másodalispán (miután Görgey Arnold lemondott) köz felkiáltás által Okolicsányi Viktor; főjegyzők, egyenlő ranggal és fizetéssel Görgey Hugó és Sváby Ferdinand; jun. 6kán kárpátaljai főszolgabíró felkiáltással: Spóner Antal; alszolgabíró szavazással: Badányi Mátys; az ujonnan rendszeresített három számvevői állomásra szavazattöbbséggel: Mercz András, Keill László és Görgey Ödön választottak meg; végre Glós Miklós tiszteletbeli főbíróvá, Glós Norbert pedig a' nemzetőrséghez távozott Szerdahelyi Frigyes helyébe, rendes eskütté helyettesített; Klein Frigyes elnöki irnokká és a' bizottványi egyhangú kívánatára, Csáky Móricz gróf tiszteletbeli főjegyzővé nevezetett ki. Az országgyűlési követek június 26kán fognak választatni. A' közvélemény jelöltjei közt vannak: Spóner Tivadar, Raisz Szilárd, Trangous Lajos, Weszter Pál, Schwartz Károly, Hunfalvi Pál, Mercz Pál, Ludwig János, Fest Imre, Sváby Ferdinand. Közli Fabriczy Sámuel.

Temesvárról, június 23áról érkezett levelek szerint Sztranimirovics illyr rablófőnök Fejértemplom közelébe vezetvén csoportját, egy küldöttség által Dreihann parancsnoktól az ágyukat, a' fegyvereket 's egy osztály katonaságot átadni követelt, különben e' követelését erőszakkal szerzend meg. — A' nép erre felindult, 's mintegy 1200an fegyvert ragadva az utolsóig készeknek nyilatkoztak a' várost, és becsületüket az aljas rablók ellenében megvédeni. Azonban a' parancsnok, nem tudni miért, hihetően azonban moszkaburbeket lényétől megvakítatva, a' rablók követelésének engedett, 's a' kívánt ágyukat, mintegy 250 fegyvert, 's 30 mázsa lőport a' rablóknak átküldött.

Itt sikerülvén a' merény, a' lázadók Versecz felé fordultak, hogy ama várost egészen hatalmukba kerítsék; a' hir azonban, melly a' fejértemplomi aljas árulást mindenfelé megvívó, talpra szólította a' jobbkat, 's nagy ellenállás van készülöben. Katonaság is megindított azon vidékre.

És most tiszteletkérdjük a' „Közönyt“ és Zombor-csevics urat, hibázott é szabadkai levelezőnk akkor, midőn e' tömeget rabló bandának czimzé? hiszen ők nem egyebek, ut figura docet, ha csak a' K ö z l ö n y nem teendi őket más valaminek. — Megjegyezzük még alkalmilag azt is, miszerint levelezőnk nem azt írta, hogy a' ráczok és szerbek a' magyarok hátán dohányt aprítanak; hanem hogy az emisariások a' fanatizált tömeget ijeszti azzal, hogy az elérkező magyarok a' ráczok és szerbek fejről lenyuzzák a' bőrt, 's hátukon dohányt fognak aprítani.

Értsük meg egymást.

A' miniszterium fegyvergyártókat keres mi figyelmeztetésül adjuk: hogy vagynak a' vidékeken olly dilettánsok, többnyire pásztorok, kik a' puska agy készítésben bámulatos ügyességgel bírnak; vagynak továbbá hideg kovácsok, és cigányok, kik a' puska szerzám készítésnél czélszerűen jutányosan, és rögtön alkalmazhatók; vagynak végre a' nép ezen osztályából sokan állodalmi tömlőceinkben, ezeknek a' fegyvergyártásnál alkalmaztatásuk valamint jutányos, úgy az ipar előmozdítása és közbátorság biztosítása tekintetéből czélirányos fognak lenni. (Beküldetett).

A' magyar nevelési társaság korszerű kötelességet vél teljesíteni a' szeretett haza irányában, midőn a' kitűzött pályakérdésre érkezett munkácskát illy czim alatt: „T e s t v é r i s z ó z a t a' n é p t a n i t ó k h o z“ a' közönségnek átadja. Szerzője N e m e t i I m r e. A' 3 1/4 ivnyi füzetek sok czélszerű 's hasznos dolgot említ fel tömört rövidséggel, miért is azt minden rendű olvasóknak de különösen a' városi és falusi néptanítóknak figyelmébe — 's illetőleg a' hatóságoknak, a' néptanítók közti terjesztés tekintetéből,—

ajánlani kedves kötelességemnek ismerem. Ára 10 pgó kr. kapható Mag y a r Mihál könyvboltjában.

N e y Ferencz, a' m. nev. társaság elnöke.

Nyílt levél Szerencspataki Jánoshoz.

Kedves barátom! Ha Európa reform történetén végig huzódom, IX. Pius mint polgári megváltó szellemképe áll előttem. — Róma: irányítóje 's napsystemája a' polgári világnak, oda gravitál a' nemzetek figyelme, ott anyagi és szellemi erő öszpontosulván; és így, midőn az első szabadságmozgalmi impulst onnét nyerők, százados álmából érezte magát Európa fölviillanyoztatni.

A' gondviselés minket sem feledett ki a' történetek könyvéből! az idő maga sodort be a' mozgalmak oceánjába, és lón megtestesülve az ige Széchenyiként: teljesülve 16 millió nép forró kívánsága, miszerint a' magyar mártóbbé nem provincia, hanem illó sorban áll Európa nemzetivel. Megvallom, ennyit egyszerre remélni sem bírtam. Azonban, ha ki azt hinné, hogy hazánkra nézve már mindent megtettünk, önmagát csalná meg. Nem! még csak a' szabadság jog egyenlősége, 's testvériség elve van kimondva, a' teendők óriási halmaza még ezután következik; nemzetéletünk respective még csak theoria, a' praxis most jönne már; — de hisz erélyes nemzet vagyunk mi, ha ennyit kivihattunk: hogy ön, körünkben szabadon mozoghassunk, a' jó Isten segélyével a' többi is csak elkövetkezik.

Csak egy a' baj leginkább közöttünk: hogy a' féreg ön keblünkben rágódik, melly fölvirulhatásunkat gátolja, 's ezt jó eleve mintegy félve hittem, hogy Magyarország sokféle ajku népeit egy nemzeté amalgamizálni kissé bajos lesz. No de várjuk el, hogyan oldatik meg a' problema? legalább ha különözködő ellenszengülökre találunk, megfogja látni Európa: hogy mi olyanokért küzdöttünk, kik testvériségünkre nem valának érdemesek.

Nézetem szerint tehát barátom: Róma az európai események focusa: és így következetesen hittem, hogy jelen kor kérdéseink közé fog soroltatni a' papi nótlenség eltöröltése is. E' tárgyra nézve ugyan, minthogy vallásunkban nem eredeti 's nem lényeges, isóltán is alllhatának egymástól a' külön nemzetek, ha t. i. az egész világon viszhangra nem találna? Azonban, nekünk csupa uniformitás tekintetéből is általános értelemben kell szőnyegre keritnünk.

Mi magyarok, sikeres megoldatását magyar felelős miniszteriumunk figyelmébe annyal inkább ajánljuk: mert hazánkban 's az öszszes európai reformtérén a' valódi szabadság csak így lesz kiegészítve, a' castok eltörölve, 's lerontva a' kényszerítő hatalmak vasjárma. Így fogunk öszsze olvadni polgárilag mindnyájan, 's minden szempontból közérdekűnek tekinteni kedves hazánk legparányibb ügyét is.

Várva vártam: a' „coelibatus“ szó honnét fog hangzani először? mert tudtam, hogy támadnak sárkányok, kik nem okokkal, hanem szokás szerint dictatori modorral akarják le dorongolgatni a' tárgyat; hanem ez, csak amugy obiter többé már nem megyen; C s e n g e r b e n é s T y u k o d o n egykor csak megjárta, de már ott is lejárta: Uraim! ne mindég a' durva önkény, — győzzön már egyszer az intelligencia!!

Engedj barátom, hogy a' tárgytól kissé eltértem. Te valál az, ki közöttünk 11,000 nevében szót emeltél. Igaz, meg bízva sem szóval sem írásban nem voltál, hanem — kevéssé farizeuskodókat kivéve, ugyan annyiak szivéből az érzést ajkadra fölvevéd. Öszinte elismerés legszebb jutalmad: hogy emberi kötelességedet teljesítéd, 's a' 13 százados barbár rabigát lerázni indítványoztad. A' tárgyhoz most részletesebben nem szölok; te, egyszerre alapos okokkal eleget mondtál, isten és természet törvényét ügyesen kifejtetted; azonban igényemet későbbre fentartom. Apátur tudom azt kívánni, hogy sisakomat letegyem; ha kér, úgy igérem, de parancsszóra, vagy süvegelésképen: nem cselekszem. Így valósul e' morális világban is a' physika: hogy az actiónak reactiója van. — És kérdem: nem méltán fájhat é egy szerény honpolgárnak, egy becsületes papnak, midőn irányunkban illy fenyegetőzőleg nyilatkoznak, mint apátur az országgyűlésen: „hogy majd“ — és csak azért, mert egy valaki meggyőződését kimondotta. Hát ez a' szólásszabadság hazánkban? — Enmagam előtt pirulok az illy gyermekies, vagy inkább szolgálai bánásmódon. — Becsülöm a' férfit, ki okokkal győz az elvítáknak, hanem a' despotismusnak kora csakugyan lejárt. A' kiskorúságot mi is tul éltük, az üres tekintélyek alól emancipáltatunk kell. Nem az egyház tekintélyét értem, éppen nem, ezt én tisztetem, és elismérem, de az egyház firmája alatt néhány magányosak ne berzenkedjék.

Nyílt leveletem nyíltan zárom bé. Ne gondolja senki, mintha az érintett tárgyat magán érdekéből védném, 's csupa testiség embere volnék. Én is test és lélekből állok ugyan, de kereken be vallom: hogy bár hová dőljön a' coelibatus rabigája, én részemről nótlenn mar adok; hanem szólanom kellett, 's kimondani meggyőződésemet: hogy az egy-

házi és polgári világ anyagi, és morális állása ezt kívánja. A kinek tetszik, házasodhassék, mert: „melius est nubere quam uri.“ Kényszerítő törvény se mellette, sem ellene czélszerű nem volna. 'S ha kin e' tárgy megbuknék: számoljon isten e-lőtt annyi ezerek földi és mennyei jóllétéért! — Mig lehet a-kadnak olyanok, kik e' sorok olvasásánál a' tárgyra gondolva elmosolyodnak; ezekhez nem szoltottam, 's őket mint házám kiskoru gyermekeit tekintem.

Te pedig barátom, működjél a' szép pályán az igazság vértetével; ha szükséged lesz reánk, segéd-kezünket ajánljuk. — A' viszont látásig elv barátod egy őszinte honpolgár.

Igazítás a' Pesti Hírlap egy állítására nézve a' gőzhajózási-társaságot illetőleg. A' Pesti Hírlap 91ik száma honvédeink ünnepélyes zászló-szentelését 's utnak indulását említvén végül felpattan 's úgy megdorongolja haragja nagy voltában a' gőzhajózási társaságot: hogy miért nincsenek a' vontató hajók karfakkal ellátva, holott mondja tovább nagy bölcse, úgy tudjuk, hogy ezeken is ép oly fizetésért szállítá önkénteseinket, mint a' személyszállító rendes hajó második helyén.

Az első vádat illetőleg csak annyit mondok, hogy a' társaságnak egyedül katonai szállításokra fölszerelt hajóji nincsenek, mivel csak pár héttel ez előtt illyes hajókról ki sem álmodott, jelenleg idő, alkalom 's fensőbbi rendelet hiányában az építés lehetlenné vált, a' gyakori és rögtön szállításokra kénytelen tehát árurakhajóit fordítani, mellyeket idő szüke 's rendelkezés alatti csekély számuk miatt rögtön csak a' fedelek tetemes megrongálásával gyengén 's czéltalanul lehetne karfakkal ellátni, — az is tény, hogy rá férczelt karfák több kárt mint hasznot hajtók, — holott a' tágas belseje a' jó kedvűnek úgy, mint a' higgadtabb kedélyűeknek kényelmes helyet ad.

A' vitelbért tartalmazó értekezés úgy látszik nem oly biztos kulfóból merül mint a' H. mondja, 's eflélit hiteles kulfóból szerezni nem volna fölösleges, mert azon általában igen csekély díjból össze felszámítás után 20 ft. % tól lerován, a' maradt összeg a' hajói költségeket alig pedig egyébiránt tessék meggyőződve lenni hogy a' gőzhajózási társaság, felfogva a' kor és haza igényeit, a' haza bármely intézeténél is lekesebben érzi, mivel tartozik a' jelen körülményekben a' hazának és nemzetnek. Nagy Miklós.

A' Jelenkor 71d. számu 291. lapja 78 hasábján fölülről lefelé a' 28dik sorban e' szó után: boszuálló 's — kimaradt: „naggyobb része“ — az ottani állítás az egész rácz vagy szerb felekezetre igaztalanság nélkül nem levén alkalmazható.

KÜLFÖLD.

AUSZTRIA. János főherczeg, mint az örökös tartományok ügyeinek vezetésénél császári főhatalmazott, folyó hó 24kén Bécsbe megérkezett, 's a' császári lakba szállott. Másnap ő fensége mint a' császár személyének képviselője, fogadá a' miniszteriumot, a' városi tanácsot, 's a' községi bizottságot, úgy nem különben a' nemzetiörtség, és egyetemi tanuló választványát. Ez alkalommal a' megjelentek által hozza intézett üdvözlő beszédekre ő fensége válaszóla: miként „a' császár ő fensége gyengélkedvén, ő fenségét éltes férfit bizta meg, hogy személyének képviselője legyen; ki a' felségnek alkotványos akarata 's valódi meggyőződése, felelő teljesen meg van győződve, midőn annak egész bizodal-

mával dicsékelhetik, és tudja: miszerint a' császár mindazt, mit megígért, mint becsületes ember meg is tartandja. Uraim! a' reakción semmi szó sem lehet, mert ez teljes lehetetlen. Szemeikből olvasom önöknek, hogy önökre mindnyájokra, az egyetemi seregekre, a' nemzetörségre, a' polgárookra szá-mithatok; 's azért egység legyen köztünk, mellyre oly nagy szükségünk van. Bizom önökben, 's azért viszont-bizalmat remélek.“

Prágában lecsilapítottván a' tót fanatismus, az egész Csehországban a' bécsi parlamentre küldendő 90 követ választása hirdettetett ki, 's a' szükséges előintézkedések megtétele után azonnal megis kezdetnek a' választások.

Jellasicbán még Innsbruckban mulat a' szláv küldöttséggel. Ő felségénél mint egyes személy nyert kihallgatást, hol eddigi eljárása komolyan rosszszallatott, továbbá utasított, hogy az ellene támasztott, 's viselete által be is bizonyított vádakra nézve forduljon Hrabovszky kir. biztoshoz, 's ismerje el a' magyar miniszterek felsőbbségét. Ugyanezen válaszzal tiszteltetének meg a' küldöttség egyéb tagjai is. 'S mi még mind ez időig nem lehetünk tisztában horvát dolgaink — 's a' horvát bálnal, ki királyi manifestum után mind-den hivatalától fölfüggesztetett; ellene kereset rendeltetett, 's ő mégis, mint bevallott felségsértő és hazaáruló a' király személye körül forog, ott kihallgatást nyer, sőt közte és miniszteriumunk közt — mint mondatik — János főherczeg közbejáróul kéretett meg.

FRANCIORSZÁG. Velence a' mindig hatalmasabbá emelkedő osztrák tábor által szorongatva, 's Károly Albert kiszámított lassúságában mit se bizva, a' francia köztársaságtól segítségkért; ennek folytán a' belügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett a' ház elibe 300 mobilizálható nemzetiörserég rendszeresítése érdekében.

Napoleon Lajos, kinek neve egész Franciaországban oly rendkívüli mozgást okozott, a' nemzeti gyűléshez levelet intézett, mellyben képviselővé lett megválasztásában számvetése, 's fogva tartatásának jutalmát látván, megelégszik, 's a' köznyugalom okáért választásáról lemond, mit a' gyűlés rögtön is elfogadott. — 'S ez idő óta a' párizsi nyugtalanságok gyérülni kezdenek, — Blanqui a' híres forradalmár vincennesi fogságában gerincz-sorvadályban szenved melly életét fenyegeti, nem sokára operáció alá vétetik, mit gyenge ereje aligha állandki. — A' forradalmi klubok folyvást gyüleseznek 's beszédekrőpiratok, és proclamatiókkal akarnak hatni a' népre, 's a' nép által a' nemzeti gyűlésre, mellynek eljárása a' nagy többség ohajtásának épen nem felel meg.

Junius 15kén Párizsban azon hir terjesztett el, hogy az angol kormány a' spanyollal meghasonlván, az előbbi emennek hadat üzent, mi a' francia republicanusoknál élénk hatást okozott.

Párizs város körerősítvényei a' mozgó nemzetiörtség, és sorkatonaság által megrakatott. Az őrvédelmi szolgálat kövélkezőleg rendszerített: a' körfalak 's az erősségek három kerületre osztattak, melly a' párizsi közönséges tüzerőség igazgatása alatt egy parancsok alá adatott. A' első kerület a' Seine jobb partján Bercy és de l' Ourecq csatorna közt terjed, 's keleti kerület nevezet alatt magában foglalja Charenton, Vincennes, St. Maur-Nogent, és Romainville erősségeket; a' második vagy éjszaki kerület magában foglalja a' de l' Ourecq satornától elvonuló bástyázatot, és St. Denis és Aubervilliers erősségeket; a' harmadik vagy déli

kerület magában foglalja Seine balparti bástyázatot Jory, Bicêtre, Montrouge, Vanores, Issy, és Mont-Valeria erősséget.

NÉMETORSZÁG. Frankfurt, junius 20dikán. A' gyűlés megnyitásokor az elnök tudatá a' gyűléssel, mikép a' nép alapjogaira fektetendő alkotvány tervezésével megbízott választvány munkálatát befejezé, 's az már sajtó alatt van. Utánna megemlített egy képviselő által Trieszt város ostrom alá vétele, melly tárgyban rövid, de velős vita után határozatá lett: miszerint Trieszt város ellen intézendő minden megtámadás Németország elleni hadüzenetek tekintetik. E' kijelentés után a' központi kormány kérdésének tárgyalására tért át a' gyűlés, mellyben végre is a' választvány javaslata fog törvényes erőre emeltetni.

Szóba hozattak a' prágai véres események is, 's e' tekintetben némelyek indítványozák, mikép hivassanak fel a' bajor és szász kormányhatóságok sergeiket készen tartani, hogy az első jeladásra a' fenyegetett város és tartomány védelmére megjelenhessenek melly indítvány azonban azon észrevételre, hogy a' prágai eseményekről hiteles és kimerítő jelenés a' német nemzeti gyűlésre még nem tétetett, a' szlávügyek kidolgozásával megbízott választványhoz tétetett át.

Trieszt, jun. 17kén. Az ellenséges hajók folyvást a' piranoi magasoknál állnak, 's a' városi kikötőt erős ostromzár alatt tartják, hol jelenleg leginkább idegen hajók tartózkodnak, mellyekre nézve az ostromidő csak július 15kén fog elkezdődni. Az osztrák hajók nagy részt más kikötőkbe, a' quarneroiba, a' magyar tengerpartiba, 's a' dalmáthoniakba vonultak. A' közlekedés tehát a' szomszéd belföldi kikötőkkel megszakítottnak tekintethetik, 's kinek fogalma van, mennyire van Istria és Dalmatia jólléte a' Trieszteli közlekedéstől föltételezve, az körülbelül következtethet ama levertségre, melly az itteni kereskedő világra nehezedett.

Jun. 18án érkeztek meg Anconából Spartan és Harlequin angol hadi fregátok, az első 240 emberrel 24 ágyuval, a' másik 130 emberrel 14 ágyuval, 's a' kikötőben horgonyt vetettek.

OLASZORSZÁG. Nápoly város junius 10kén ostrom állapotából felszabadított. A' tartományokról azon hitelesnek állítható hir terjesztetik, miszerint a' királyi seregek Nunziante vezérlete alatt Pizzo közelében a' fölkeltektől megvertetek, 's maga a' vezér is elfogott. A' három calabriai tartomány, továbbá Basilicat, Bari, Otranto, Capitanata, — tehát a' tizenöt tartományból hét, 's pedig a' déliek, Sicilia szomszedságában fekvők, teljes lázadásban vagnak, 's nem meszse hiszik a' napot, mellyen az emberjog tapadó királyt számadásra vonja a' nép, mellynek felsége ellen a' legiszonyubb bünt követte el.

Bolognában azon nápolyi katonák ellen, kik Pepe táborvezérnek nem engedelmessé vártak, 's a' város környékén a' legundokabb garázdaságokat követik el, a' nép teljes fölkelésben van, 's a' kötelességeikről megfellekettettek fegyverek letételére akarják kényszeríteni.

A' velenceiek Peschiera visszafoglalása fölött épen örömmünnepet ültének, midőn a' mindenfelől oda siető menekvőktől az osztrákok győzelmét hallák, 's Padua, Vicenza, és Treviso elfoglalásáról értesültek, valamint arról, hogy az osztrák tábor előhadai már a' lagunák közelében portyáznak. E' hírek leverék ugyan a' hajdani nagy reszpublicának fiatal sarját, de azért korántsem feledkezett meg arról, hogy kezében fegyver van, mellyel együtt szabadságát is elragadtatják. —

É R T E S Í T Ő.

76ik szám.

A' szabadság és társadalmi rend elméletei.

Irtá Benczur János. Pesten, Emich Gusztáv tulajdona. Első 1—IV. Tartalom: 295 lap. Nagy 8ad réthben nyom. Beímelő, ára 1 ft 20 kr. pengő.

Hirdetvény.

Mellyszerint az unghvári álladalmi javak részéről közhírre tétetik, hogy folyó eszt. július 25én (huszonötödikén) Unghvár mezővárosban az ottani uradalmi főnökség irodájába tartandó nyilvános árverés után szinte folyó esztendő november 1ső napjától számítandó három egymást követő esztendőkre következő királyi javak lesznek kihasznóbérlendők, u. m.

- 1) Unghvár városában létező malom, serház és pályinkaház együttvéve
- 2) ugyanazon mezővárosban a' guba kalló — továbbá
- 3) a' cigányóci koresma
- 4) ugyanazon nevű furdó,
- 5) a' palloi,

- 6) a' petróci,
- 7) a' radvánczi,
- 8) a' domasinai,
- 9) a' lubnyai koresmak — nemkülönbén
- 10) a' Nagy-Berzina mezővárosában gyakorlandó vásári jog,
- 11) az ottani malom,
- 12) a' szolyai koresma, és
- 13) a' vulsinkai koresma.

Melly hasznóbételek kibérlésére az abban részt venni kívánók a' kikiáltandó summának száztól 10ed részét teendő bánatpénzzel, és egy esztendői hasznóbérlést megüő készpénzbeli, vagy más egyéb a' hasznóbérlés értékével kétsz-resen elégséges biztosítékkal fölkészülve a' kikiáltott napra és helyre ezennel meghívhatnak. 2—3

A' Magyar nevelési-társaság folyó hó 15kén tisztválasztó gyűlést tartott, eredménye szerint; elnök: Ney Ferencz; jegyző: Bogna Károly; könyvtárnok: Hanák János; pénztárnok: Mészner József; választmányi tagok: Mutsenbacher Alajos, Tavasi Lajos, Peregrini Elek, Halványi János, Virnan János, Német Endre, Purgstaller József, Németi Imre, S. Istenreich Károly, Ballagi Károly. Pesten, junius 27. 1848.

Bogna Károly,
társasági jegyző.

A' kiadótulajd. april 18kai betegeskedése óta szerkeszti Királyi Pál.

Árverési hirdetvény.

A' diósgyőri uradalom részéről közhírre tétetik: miszerint folyó e. z. július 17én (tizenhetedikén) a' miskolci serház, 's abban gyakorlandó bor és sernérés, nemkülönbén a' diósgyőri kissebb korcsmáltások gyakorlata f. eszt. no-

vember 1ső napjától számítandó 6 és illetoleg 3 esztendőre hasznóbérbe fog adatni a' m skolczi föltisztú lakban reggeli 9 órakor tartandó árverésben csupán a' bánatpénzzel és szükségesbiztosítékkal ellátottak fognak részesülhetni. Diósgyőr, junius hó 3án 1848. 2—3

Hirdetvény.

A' diósgyőri uradalom részéről közhírre tétetik; hogy Borsodmegyében létező Moka pusztán az uradalmi jub akolban 107 darab kos, 232 darab anyajuh, 57 darab 2 esztendő jerke, és

164 ürü mint finomított szőrü folyó eszt. augusztus 21kén (huszonegyedikén) tartandó árverés után a' többet igézőnek készpénzzel fog eladatni. Kelt Diósgyőr, majus hó 28án 1848. 2—3

3Pesti hengermalom-társaság.

Mint hogy a' folyó eszt. junius 25kére kikiáltott nagygyűlése a' pesti hengermalom részvényes társaságnak közbéjött akadályok nitt meg nem tartathatott, ez okból a' t. cz. részvényes u-

nak t. 1848. július 9kén délelőtti 10 órakori a' nemzeti Casinóba megjelenésre kéretnek, melly napon t. i. az említett körgyűlés tartatni fog. Pesten, junius 25én 1848.

A' pesti hengermalom-társaság igazgatósága.

Kir. hasznóbételek bérbeadása.

Fejérvár megyében Csurgó helységben, melly Fejér városától 1 1/2 órányira fekszik, a' bor 's pálinkamérés, úgy mézarállás valamint a' serfőzési és ser mérési jog a' hozzá tartozandókkal folyó

eszt. július 16kán (tizenhatodikán) délelőtti 9 órakor helyben a' tisztválasztó irodában árverés után akár együtt, akár külön, három esztendőre october 1sőjétől kezdve hasznóbérbe adatik. 3—3

Hirdetvény.

A' budapesti lánchidépítő-társaságnak f. hó 30án tartandó közgyűlésére a' tíz tíz darab lánchid részvény letétele, mellyre nézve a' f. hó

27ik napja volt határidőül hirdetve, a' budapesti lánchidépítési hivatalban f. hó 29ikeig történetik meg. Pest, junius 26. 1848.

Az ideiglenes választvány. 2—3

Az ideiglenes választvány. 2—3

